

Projectomschrijving Omgevingswet

Project: Wapserveense Aa

Colofon

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Dokter van Deenweg 186

8025 BM Zwolle

Postbus 60, 8000 AB Zwolle

Email: info@wdodelta.nl

Website: www.wdodelta.nl

Telefoonnummer: 088-2331200

Datum: 25 september 2025

Status: Definitief, versie 1.0

Versie	Datum	Opgesteld door	Toetser	Opmerking
0.1	Februari 2025	Adviseur Omgeving, Omgevingsmanager	Projectteam IWP Noord	Ter bespreking / review Projectteam
0.2	April 2025	Idem	Projectteam IWP Noord	Aangepast n.a.v. bespreking Projectteam Ter bespreking IPM-team
1.0	25 september 2025	Idem	Programmateam IWP	Vastgesteld

Leeswijzer

De projectomschrijving IWP Wapserveense Aa bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van het plan. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, in deel IV staan de bijlagen: rapporten en onderzoeken die voor het plan van belang zijn.

Inhoudsopgave

Leeswijzer	3
DEEL I – PROJECTBESCHRIJVING	6
1. Aanleiding en doel	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Doel	6
1.3 Opgaven	7
1.4 Kansen	8
2 Plangebied	9
3 Maatregelen	11
3.1 KRW-maatregelen	11
3.2 Beheer- en onderhoudsmaatregelen	13
3.3 Kansen	15
4 Gevolgen van de maatregelen	18
4.1 Hydrologie	18
4.2 Ecologie en natuur	19
4.3 Overige keringen	19
4.4 Duurzaamheid	19
4.5 Biodiversiteit	20
4.6 Landschap en cultuurhistorie	20
4.7 Recreatie	20
4.7 Tijdelijke gevolgen tijdens de realisatie	20
5 Omgeving	21
5.1 Beschikbaarheid gronden	21
5.2 Participatie	21
5.3 Samenwerking	22
6 Uitvoering van het besluit	23
6.1 Uitvoeringsplanning	23
6.2 Gevolgen van het besluit	23
7 Planschade	24
8 Legger, beheer en onderhoud	24
8.1 Legger	24
8.2 Beheer en onderhoud	24
DEEL II – VERANTWOORDING	25
9 Wet- en regelgeving	25
9.1 Omgevingswet	25
9.2 Kaderrichtlijn Water (KRW)	25
10 Beleid	25

10.1 Toets beleid waterschap	25
10.2 Toets overig beleid.....	27
10.3 Projectkeuzes.....	27
11 Vergunningen, ontheffingen en meldingen.....	28
11.1 Omgevingsvergunning wateractiviteit	28
11.2 Vergunningenscan	29
DEEL III – RECHTSBESCHERMING	30
12 Zienswijzen	30
13 Beroep of hoger beroep.....	30
14 Verzoek om voorlopige voorziening	30
DEEL IV – BIJLAGEN	31
A Overzichtskaart	31
B Detailtekeningen en dwarsprofielen.....	31
C Vergunningenscan	31
D Vooronderzoek bodemkwaliteit	31
E Quicksan Flora en Fauna	31
F Stikstofdepositie onderzoek	31
G.1 Onderhoudsplan	31
G.2 Onderhoudskaart.....	31
H Vooronderzoek waterbodem.....	31
I.1 Hydrologische onderbouwing.....	31
I.2 Aanvullend rapport hydrologie.....	31
J Notitie VO	31
K Ontwerpnnotitie vispassages.....	31
L Vooronderzoek Ontploffbare Oorlogsresten	31
M Vooronderzoek archeologie.....	31

DEEL I – PROJECTBESCHRIJVING

1. Aanleiding en doel

1.1 Aanleiding

Het project Wapserveense Aa maakt onderdeel uit van het 'Water-Op-Maat' (WOM) programma van WDODelta. In het programma 'Water-Op-Maat' (WOM) werkt waterschap Drents Overijsselse Delta aan de realisatie van de beleidsopgaven voor het watersysteem: 'Schoon en Voldoende water in het landelijk gebied'. Dit uitvoeringsprogramma werkt aan de doelen van de Kader Richtlijn Water (KRW) en Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). De overige beleidsopgaven van het waterschap, onder andere Gewenst Grond- en Oppervlakte Regime (GGOR), Integraal Beheer en Onderhoud op maat (IBOOM) en Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON), worden waar mogelijk integraal meegenomen in het WOM-programma. In het WOM-programma werkt WDODelta samen met inwoners, medeoverheden, bedrijven en andere partijen.

1.2 Doel

Deze projectomschrijving heeft als doel het onderbouwen van de vergunningaanvraag en het informeren van de bestuurders van het waterschap, belanghebbenden en geïnteresseerden.

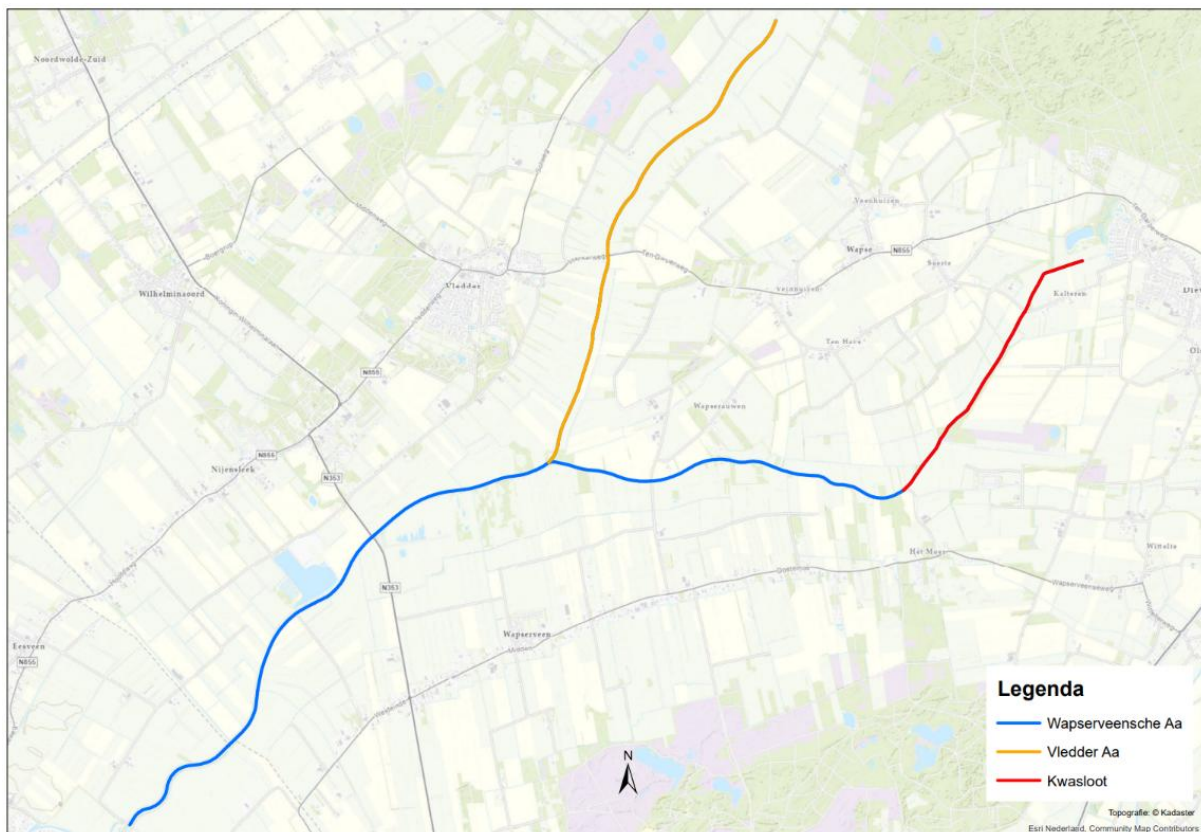
In het project Wapserveense Aa wordt nadere invulling gegeven in de door het Dagelijks bestuur vastgestelde voorkeursalternatief (VKA, besluit op 24-10-2024). Op integrale wijze zijn de in het VKA beschreven doelen uitgewerkt tot een voorlopig ontwerp.

Met deze uitwerking wordt nadere invulling gegeven aan de KRW-doelen en aan de onderhoudsopgaven. Het integrale karakter van het ontwerp betekent dat er rekening is gehouden met doelstellingen uit verschillende beleidsterreinen, zoals duurzaamheid en IBOOM. Hierdoor worden niet alleen de KRW-waterkwaliteitsdoelen bereikt, maar wordt ook bijgedragen aan bredere maatschappelijke en ecologische doelen.

Het huidige watersysteem Wapserveense Aa/Kwasloot voldoet niet aan de KRW-doelen. Zowel ecologische situatie als chemie blijven achter. Voor de chemische componenten volgt WDODelta landelijke initiatieven om de chemische kwaliteit van het water te verbeteren. Dit project draagt bij om de ecologische situatie van het watersysteem te verbeteren, zodat voldaan wordt aan de KRW-opgave.

Naast KRW-knelpunten is in delen van de Wapserveense Aa te veel slib aanwezig en zijn delen van beschoeiing in slechte staat. Ook deze knelpunten worden in dit project opgelost.

Waterschap Drents Overijsselse Delta gaat de Wapserveense Aa herinrichten. Hiervoor is, op basis van het voorkeursalternatief, welke het Dagelijks Bestuur op 24-10-2024 heeft vastgesteld een voorlopig ontwerp opgesteld welke in dit document voorligt.

Figuur 1: KRW-waterlichaam Vledder Aa en Wapserveense Aa

1.3 Opgaven

De doelen zoals gesteld in paragraaf 2.1 zijn vertaald naar opgaven.

Opgaven zijn de uitdagingen of problemen die moeten worden aangepakt binnen een project. Ze vormen de basis van wat er gedaan moet worden om de doelen te bereiken.

De opgaven zijn vervolgens vertaald in maatregelen. Maatregelen zijn de concrete acties die worden ondernomen om de opgaven aan te pakken en de doelen te bereiken. Ze zijn praktisch en uitvoerbaar. Bijvoorbeeld, het aanleggen van een natuurvriendelijke oever, het vispasseerbaar maken van stuwen, het baggeren van de watergang en het vervangen van beschoeiing. De maatregelen worden in hoofdstuk 3 toegelicht.

In Tabel 1: Overzicht van opgaven en maatregelen zijn de opgaven voor het project Wapserveense Aa opgenomen.

Tabel 1: Overzicht van opgaven en maatregelen

Opgaven	Maatregelen
Kader Richtlijn Water (KRW)	- Het realiseren van 2,5 km natuurvriendelijke oever over een breedte van 1/3^e van de watergang; - Het oplossen van vier knelpunten vispasseerbaarheid: - het aanleggen van vispassages bij stuwen 923 en 924 in de Kwasloot; - het aanleggen van een vispassage bij Stuw Olde Peereboom; - het herstellen van de bestaande vispassage bij Stuw de Driesprong; - Het aanpassen van het onderhoudsplan van de Wapserveense Aa en Kwasloot over een lengte van 14.5 km.
Beheer en onderhoud (B&O)	- Baggeren van de Wapserveense Aa tussen stuw De Driesprong en stuw De Wulpen; - Het vervangen van afgeschreven beschoeiing.

In onderstaande tabel 2 zijn de nevenopgaven gekoppeld aan de beleidsterreinen voor het voorlopig ontwerp opgenomen.

Tabel 2: Overzicht van nevenopgaven van het programma WOM

Beleidsterrein	Nevenopgave
Duurzaamheid	In het ontwerp en uitvoering wordt rekening gehouden met duurzaamheid.
Biodiversiteit	In het ontwerp van de natuurvriendelijke oever en vispassages worden op integrale wijze kansen op het gebied van biodiversiteit, buiten de gestelde (ecologische) opgave benut.
Landschap en cultuurhistorie	- In de opgaven zijn zeer beperkte mogelijkheden voor het versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap; - Erfgoed gedegen in beeld brengen.
Recreatie	Bestaande recreatiemogelijkheden blijven behouden.

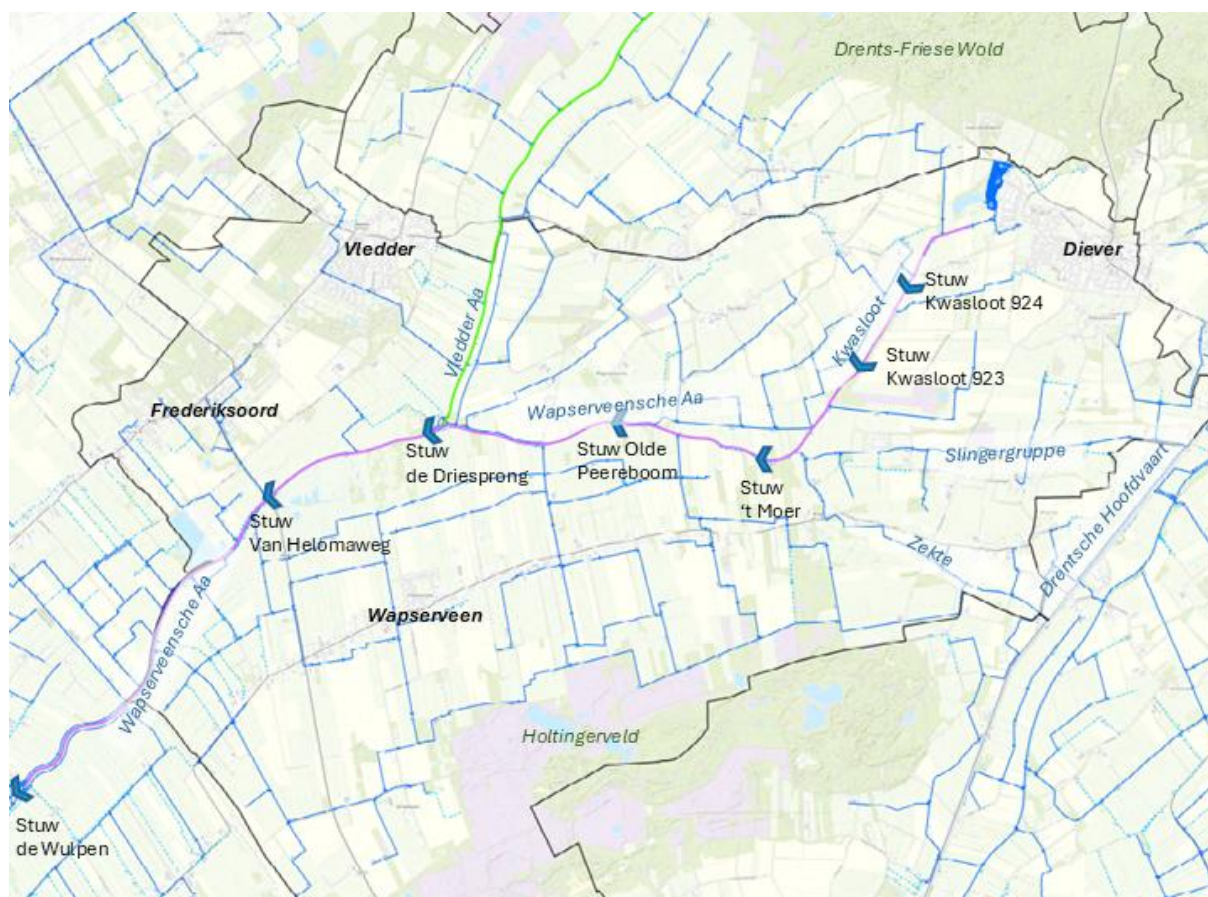
1.4 Kansen

Buiten de hierboven opgenomen opgaven zijn er voor dit project vanuit de verkenningsfase en het voorkeursalternatief geen nadere kansen gedefinieerd om invulling te geven aan beleidsopgaven. In hoofdstuk 3.3 wordt een meekoppelkans uit de omgeving nader uitgewerkt.

2 Plangebied

Op onderstaande kaart is het plangebied van het project Wapserveensche Aa aangegeven. Het plangebied bevindt zich in het noordelijke deel van het werkgebied van het waterschap.

De Wapserveensche Aa wordt gevoed door de Drentsche Hoofdvaart via de Slingergruppe en de Zekte. Met de Slingergruppe wordt ook de Kwasloot van water voorzien. Door opvoergemalen bij o.a. stuw Kwasloot 923 en 924 wordt water naar het noorden gepompt ten behoeve van irrigatie. Vervolgens stroomt het water onder vrij verval westwaarts. Als door neerslag de Kwasloot tot afvoer komt stroomt het water in de Kwasloot van noord naar zuid.

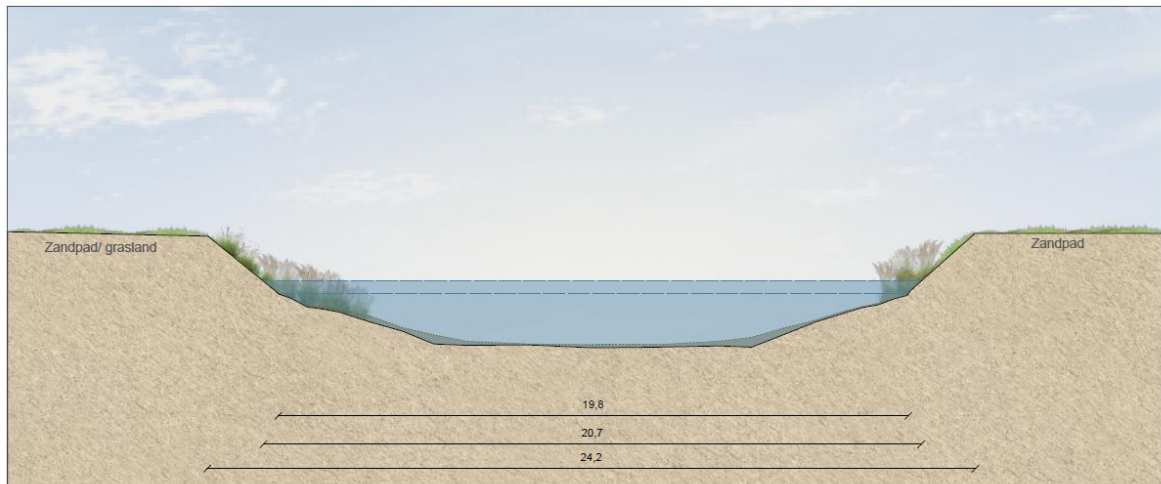

Figuur 2: Projectgebied van project Wapserveensche Aa

Het gebied wordt voornamelijk gebruikt voor landbouw. Daarnaast zijn er natuurgebieden aanwezig zoals de nabijgelegen Natura 2000-gebieden Drents-Friese Wold, het Holtingerveld en natuurgronden van Staatsbosbeheer. Deze natuurgebieden zijn verbonden door natuurnetwerk Nederland (NNN)-natuurverbindingen.

KRW-waterlichaam

De Wapserveense Aa en Kwasloot maken deel uit van het KRW-waterlichaam Vledder-Wapserveense Aa. De beken Vledder Aa en Wapserveense Aa zijn van oorsprong langzaam stromende en meanderende beken. De oorsprong van de Vledder Aa ligt in het Natura 2000-gebied het Drents-Friese Wold. In 2002 en 2003 zijn de Vledder Aa en de Tilgrup in het brongebied (bovenloop) opnieuw ingericht waarbij de oude loop is hersteld en opnieuw meandert. De Vledder Aa stroomt af richting het zuidwesten, alwaar de beek tenslotte afwatert in de Wapserveense Aa. Het benedenstroomse deel heet Steenwijker Aa en maakt onderdeel uit van de Boezem van Noordwest Overijssel.

Figuur 3: Dwarsdoorsnede van de bestaande situatie Wapserveense Aa

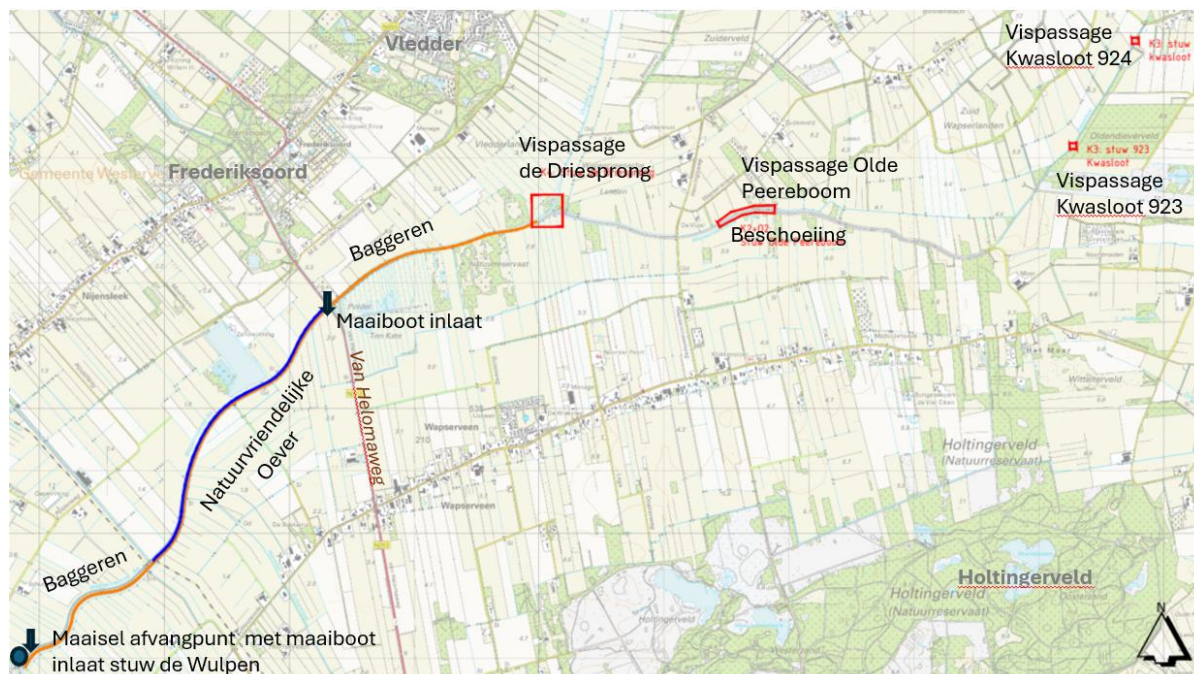
De Wapserveense Aa en Kwasloot kenmerken zich door een sterk genormaliseerd profiel. In de jaren '60 van de vorige eeuw is het watersysteem sterk genormaliseerd waarmee de Wapserveense Aa ook is verbreed. Bij het verbreden en normaliseren van de waterloop is het vrijkomend zand voornamelijk verwerkt in de brede zuidelijke kade. In de decennia daarna zijn diverse aanpassingen aan het watersysteem toegevoegd zoals aanleg van kwelsloten, gemalen voor irrigatie etc.

Het waterlichaam Vledder - Wapserveense Aa heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties. Desondanks zijn er KRW-maatregelen nodig om de ecologie in het watersysteem te verbeteren.

Het huidige watersysteem voldoet niet aan de doelstellingen van de KRW. De ecologie en waterkwaliteit voldoen niet aan de doelen en eisen welke de KRW aan het watersysteem stelt. De Wapserveense Aa is getypeerd als type 'R20 Moerasbeek'. Kenmerkend voor dit systeem zijn moerassige (plas/dras) zones en delen van langzaam stromend water. In de huidige situatie zijn deze kenmerken onvoldoende aanwezig.

3 Maatregelen

In onderstaande figuur zijn de maatregelen weergegeven.

Figuur 4: kaart met maatregelen

3.1 KRW-maatregelen

De invulling van de KRW-opgave wordt gerealiseerd door de volgende maatregelen uit te voeren:

- Natuurvriendelijke oevers (NVO) met een lengte van 2,5 km en 7 m breed;
- Vispasseerbaar maken van drie stuwen:
 - Olde Peerenboom middels een technische 'de Wit' vispassage;
 - Kwasloot 923 en 924 middels een technische vispassage volgens het vissluis principe.
- In samenwerking met Staatsbosbeheer de bestaande bekkervispassage de Driesprong verbeteren;
- Een onderhoudsplan om het aangepaste beheer vast te leggen.

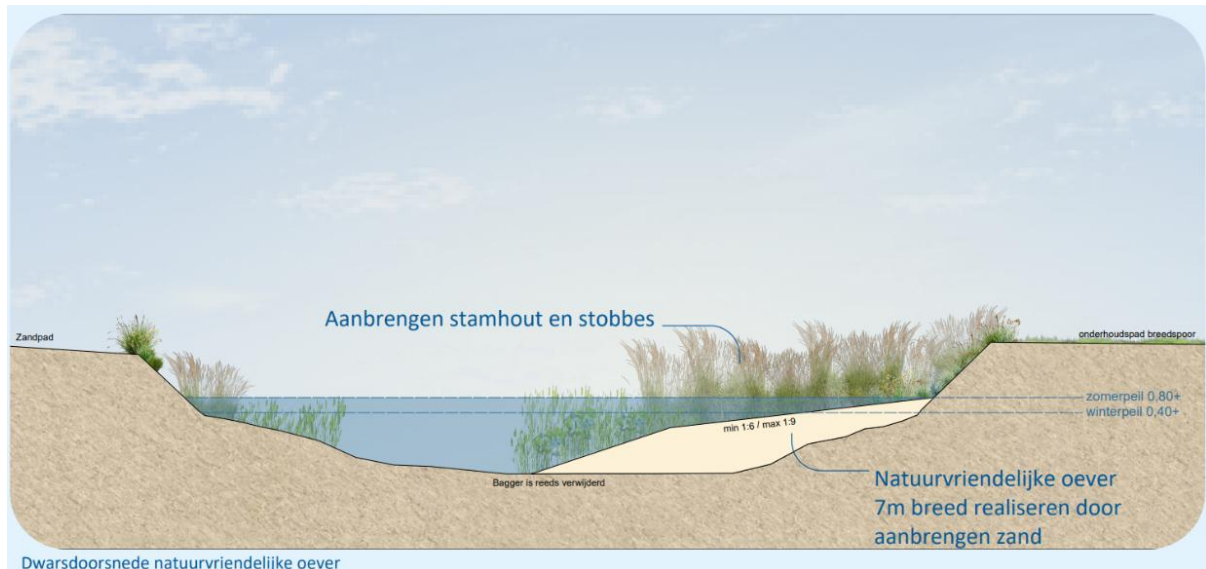
Natuurvriendelijke oever (NVO)

Om de ecologische situatie in de Wapserveense Aa te verbeteren is binnen de kaders van de typering R20 Moerasbeek gezocht naar een oplossing. In de verkenningsfase zijn meerdere alternatieven beschouwd. Het gekozen voorkeursalternatief is een 2,5 km lange en 7 m brede natuurvriendelijke over. Met deze natuurvriendelijke oever ontstaan moerassige (plas/dras) zones met variatie in watersnelheden. Delen waar de natuurvriendelijke oever niet wordt aangelegd kenmerken zich door langzaam stromend water.

Voor het bevorderen van de biodiversiteit in de NVO wordt de oever zowel in breedte als hoogte gevarieerd. Samen met het aanbrengen van bijvoorbeeld boomstobben ontstaan variaties in de waterstroom en woon- en schuilplekken voor fauna. Dit bevordert de biodiversiteit.

Om de natuurvriendelijke oever snel tot ontwikkeling te laten komen wordt deze 'ingezaaid' met kruidenrijk maaisel uit nabijgelegen natuurgebied.

De natuurvriendelijke oever wordt gerealiseerd tussen de Van Helomaweg en stuw de Wulpen. De inrichtingstekening is opgenomen in bijlage B.

Figuur 5: Dwarsdoorsnede natuurvriendelijke oever

Vispassages

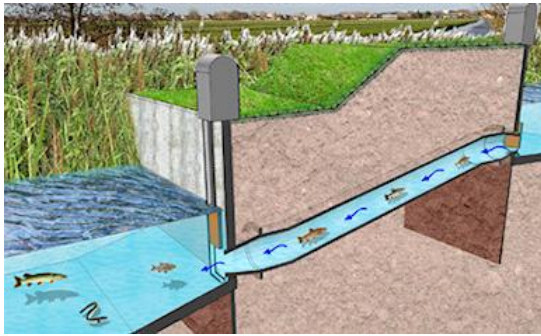
In de huidige situatie vormen stuwen een obstakel voor de migratie van vissen. Door de aanleg van drie nieuwe vispassages en het verbeteren van een bestaande vispassage wordt het mogelijk dat vissen stroomopwaarts migreren en worden de gescheiden leefgebieden met elkaar verbonden.

Het betreft de volgende vier vispassages:

- Kwasloot bij stuw 923, technische 'vissluis' (nieuw) vispassage op eigen grond;
- Kwasloot bij stuw 924, technische 'vissluis' vispassage (nieuw) op eigen grond;
- Wapserveense Aa bij stuw Olde Peereboom, technische 'de Wit' vispassage (nieuw) op eigen grond;
- Wapserveense Aa/Vledder Aa bij stuw Driesprong (verbetering; bekken passage in samenwerking met Staatsbosbeheer.

De ontwerpen zijn afgestemd op de KRW-doelsoorten passend bij het R20 watersysteem en de beschikbare hoeveelheid water. In bijlage K "ontwerpnoot vispassages", zijn de gekozen oplossingen nader uitgewerkt.

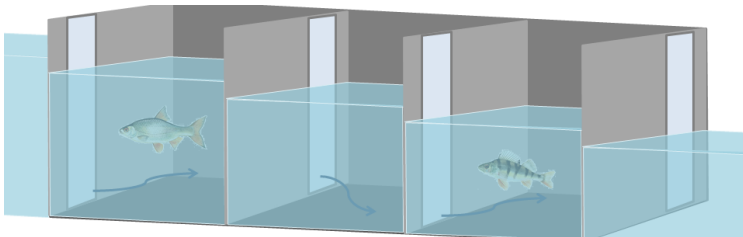
Onderstaande afbeeldingen illustreren de diverse typen vispassages:

Figuur 6: Vissluis passage

Figuur 7: Bekken vispassage (afbeelding: Waterschap Vechtstromen)

Figuur 8: De Wit vispassage

Onderhoudsplan

Een KRW-maatregel is het opstellen van een onderhoudsplan. Met een aangepast, op de nieuwe situatie afgestemd, onderhoudsregime worden de KRW-herinrichtingsmaatregelen versterkt. Door het aangepaste maaibeheer conform de actuele gedragscode wordt biodiversiteit ondersteund en verspreiding van exoten zoals grote watervanell en Japanse duizendknoop beheerst.

In bijlage G is het onderhoudsplan bijgevoegd.

3.2 Beheer- en onderhoudsmaatregelen

De invulling van de beheer- en onderhoudsopgave wordt gerealiseerd door de volgende maatregelen uit te voeren:

- Eén maaisel- en drijfvuil afvangpunt nabij stuw de Wulpen;
- Twee maaibootinlaatplaatsen bij stuw de Wulpen en Van Helomaweg;
- Ca. 30.000 m³ onderhoudsbaggeren tussen stuw Olde Peereboom en stuw de Wulpen;
- Vervangen van 710 m¹ beschoeiing direct benedenstrooms stuw Olde Peereboom;
- Aangepaste bestrijding exoten.

Maaisel- en drijfvuil afvangpunt nabij stuw de Wulpen

Bij o.a. de maaierwerkzaamheden komt maaisel in de watergang. Ook tijdens hogere afvoeren kan materiaal wat op de natuurvriendelijke oever ligt met het water worden meegenomen. Ter voorkoming dat dit materiaal in

het benedenstroomse watersysteem terechtkomt wordt bij stuw de Wulpen een drijfvuil afvangpunt gerealiseerd.

Maaibootinlaatplaatsen

Door het aanbrengen van de natuurvriendelijke oever is het nodig om de methode van onderhoud aan te passen. Voor maaionderhoud aan het natte profiel wordt een maaiboot ingezet. Ter plaatse van de Van Helomaweg en stuw de Wulpen komen maaiboot in- en uitlaatvoorzieningen, deze worden buiten het leggerprofiel geplaatst.

Onderhoudsbaggeren

Tussen stuw Olde Peereboom en stuw De Wulpen zijn onderhoudsbaggerwerkzaamheden noodzakelijk. In de loop der tijd vormt zich op de bodem van de watergang bagger, een ophoping van slib en plantenresten die de doorstroming kan belemmeren. Door de bagger periodiek (eens in de 10 tot 15 jaar) te verwijderen, wordt de doorstroming gewaarborgd. De vrijgekomen bagger is milieuhygiënisch onverdacht en bevat organisch materiaal. Deze bagger kan als bodemverbeteraar voor landbouwgronden worden gebruikt en zal aan agrariërs worden aangeboden.

Vervangen beschoeiing

Benedenstrooms stuw Olde Peereboom wordt 710 meter in slechte staat verkerende beschoeiing vervangen. Diverse oplossingen zijn integraal beschouwd. In de VO-notitie, bijlage J is de integrale afweging terug te vinden. Vanuit deze afweging is gekozen voor een oplossing met palen en gevlochten wilgentenen. Deze oplossing voldoet aan de eisen, is duurzaam, kan grotendeels gemaakt worden met gebiedseigen materiaal en bevordert de biodiversiteit.

Exoten: Grote waternavel, watercrassula en Japanse duizendknoop

In de Wapserveensche Aa en Kwasloot zijn de exoten watercrassula en grote waternavel aangetroffen.

Grote Waternavel

Grote waternavel ook bekend als brede waternavel (Hydrocotyle ranunculoides), is een invasieve waterplant die snel groeit en zich verspreidt over wateroppervlakken. De plant heeft lange stengels en brede, niervormige bladeren die op het water drijven en tot 30 cm boven het wateroppervlak kunnen uitsteken. De plant vormt snel groeiende uitlopers en plant zich vegetatief snel voort.

Deze plant kan hele waterlichamen overwoekeren, waardoor inheemse waterplanten worden verdrongen en de doorstroming van watergangen wordt belemmerd. Dit kan leiden tot licht- en zuurstofgebrek in het water, wat schadelijk is voor de waterfauna. Vanwege deze negatieve effecten is de grote waternavel opgenomen in de Unielijst van invasieve exoten, wat betekent dat het verboden is om deze plant te verhandelen of aan te planten in de EU. Als de plant wordt aangetroffen dient deze te worden bestreden.

Watercrassula

Watercrassula (Crassula helmsii), ook wel waternaaldkruid genoemd, is een invasieve wintergroene oeverplant die ook tot een diepte van 2 meter onder water kan groeien. De plant heeft kleine vlezige, tegenover elkaar staande bladen. De stengel is kruipend tot rechtopgaand en meestal wit tot rood gekleurd. De witte tot zachtroze bloemen zijn klein en onopvallend. Watercrassula kan een zeer dichte vegetatie vormen op oevers en in ondiepe wateren waardoor inheemse soorten worden verdrongen. Watercrassula vormt drijvende matten wat kan leiden tot licht- en zuurstofgebrek in het water wat schadelijk is voor de waterfauna. Vanwege deze negatieve effecten is de watercrassula opgenomen in de Unielijst van invasieve exoten, wat betekent dat het verboden is om deze plant te verhandelen of aan te planten in de EU. Als de plant wordt aangetroffen dient deze te worden bestreden.

De bestrijding van de grote watervanell is arbeidsintensief en moet nauwkeurig en handmatig worden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat alle delen van de plant worden verwijderd en verspreiding wordt voorkomen. Uit losgekomen fragmenten kan de soort snel een nieuwe plant vormen. Een preventieve maatregel is het verbeteren van de waterkwaliteit door bronnen van voedingsstoffen in het watersysteem af te sluiten, zoals af- en uitspoeling uit landbouwgebieden, om de groei van de plant te remmen.

Bestrijding van de Watercrassula is zeer lastig en leidt vaak alleen tot fragmentatie en verdere verspreiding. De plant moet zo volledig mogelijk worden verwijderd waarbij fragmentatie moet worden voorkomen. Zeer kleine delen kunnen uitlopen op de kale bodem die bij bestrijding ontstaat. De effectiviteit van bestrijdingsmaatregelen is zeer laag en vraagt een zeer grote, kostbare, inspanning. Enkel langdurige drooglegging lijkt echt effectief om de soort volledig uit te roeien.

Door vermindering van bemestingsbronnen en na het verwijderen van watercrassula zorgen dat de kale bodem snel begroeid raakt door inheemse soorten die passen in het biotoop, wordt hergroei van watercrassula beperkt. Op nog niet besmette plekken in het systeem moet worden voorkomen dat er kale plekken ontstaan bij onderhoudswerkzaamheden om vestiging van watercrassula tegen te gaan.

De hierboven genoemde systeemherstelmaatregelen zoals voorkomen van gebiedsvreemd water en verminderen bemestingsbronnen vallen buiten de scope van dit project.

Omdat water vanuit de Drentsche Hoofdvaart wordt ingelaten in het watersysteem van de Wapserveense Aa, is sprake van een continue aanvoer van gebiedsvreemd water. Dit water brengt ook exoten mee. Daarnaast vindt verspreiding van exoten plaats via dieren die in en rond het water leven, zoals vogels en otters, en via externe werkzaamheden, bijvoorbeeld machines die niet 'schoon' zijn. Dit maakt de bestrijding complex.

In het project worden passende bestrijdingsmethoden toegepast om exoten te elimineren. In de nadere uitwerking wordt de exacte methode bepaald. Een mogelijke maatregel is het afgraven, afvoeren, behandelen en terugplaatsen van 'schone' grond. Daarnaast wordt gestreefd naar het verbeteren van de omstandigheden zodat inheemse soorten beter bestand zijn tegen concurrentie van exoten. Dit gebeurt onder andere door gedurende drie jaar actief exoten te bestrijden en de ontwikkeling van de natuurvriendelijke oever te stimuleren. Hierdoor krijgen inheemse soorten meer kans zich te ontwikkelen en wordt voorkomen dat exoten de overhand krijgen. Indien nodig wordt de bestrijding van exoten conform het huidige beleid voortgezet door de onderhoudsdienst.

Nabij de te verbeteren vispassage bij stuw de Driesprong zijn enkele haarden van Japanse duizendknoop aangetroffen. Ter plaatse van de werkzaamheden wordt deze soort geëlimineerd. Ook hier wordt de methode nader uitgewerkt, waarbij afgraven, afvoeren, behandelen en terugplaatsen van schone grond een mogelijke aanpak is. Verspreiding van de Japanse duizendknoop wordt tijdens regulier onderhoud gemonitord en indien nodig beheerst, conform bestaand beleid.

3.3 Kansen

Peilverhoging in deel van peilvak VL224

Binnen en aangrenzend aan peilvak VL224 bevinden zich de vispassage Driesprong en natuurgronden in eigendom van Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer heeft verzocht om een verhoging van het waterpeil ten behoeve van de instandhouding van de aanwezige broedbossen. Deze gronden ondervinden verdroging als

gevolg van lage peilen en de drainerende werking van de afwaterende watergang die over het terrein van Staatsbosbeheer loopt

Het doel van dit voorstel is om het waterpeil in een deel van peilvak VL224 beter af te stemmen op de functies van de omliggende gronden, te weten natuur en grasland. Door een verhoging van het streefpeil wordt beoogd een hydrologische situatie te creëren die zowel de ecologische waarden als de landbouwkundige belangen beter ondersteunt.

Er is onderzocht of een verhoging van het streefpeil in een deel van peilvak VL224 haalbaar en wenselijk is. Hierbij is gestreefd naar een drooglegging die aansluit bij de functies natuur en grasland. Het voorgestelde peil van 1,75 m +NAP (voorheen 1,30/1,55 m +NAP) benadert de optimale waarden voor landbouw zoals opgenomen in het *Hydrologisch Handboek WDO Delta*. Voor de natuurfunctie betekent dit een gewenste vernatting, conform de vraag van Staatsbosbeheer.

De peilverhoging wordt technisch gerealiseerd door het aanbrengen van een vaste drempel in de betreffende watergang. Ter beheersing van piekafvoeren wordt aanvullend een noodoverlaat aangelegd. Deze maatregelen dragen bij aan de robuustheid en veerkracht van het watersysteem.

Eerste signalen vanuit de agrarische sector duiden erop dat het gebied als 'nat' wordt ervaren. In de komende periode wordt, in samenspraak met belanghebbenden, onderzocht welke locaties als 'te nat' dan wel 'te droog' worden ervaren. Doel is om te komen tot een peilbesluit dat recht doet aan de verschillende belangen en breed gedragen wordt.

Indien uit het participatieproces blijkt dat onvoldoende draagvlak bestaat voor de voorgestelde peilverhoging, zal het voorstel niet worden doorgezet en vervalt deze kans.

Figuur 9: Peilvak VL 224, met gemarkeerd deel peilverhoging

Diversen kansen

De diverse maatregelen zijn integraal ontworpen, wat betekent dat kansen direct zijn verwerkt in de ontwerpen van de betreffende maatregelen. Concrete voorbeelden hiervan zijn het aanbrengen van hout in de natuurvriendelijke oever ter bevordering van biodiversiteit en het duurzaam ontwerpen door het minimaliseren van het gebruik van grondstoffen.

Daarnaast is samen met de beheerder van de zandweg op de zuidelijke kade onderzocht of de zandweg smaller kan worden gemaakt, zodat het talud flauwer kan worden aangelegd en het vrijkomende zand in de natuurvriendelijke oever kan worden verwerkt. Dit idee stuitte echter op weerstand bij de wegbeheerder, die zich zorgen maakte over de intensivering van het onderhoud en is daarom niet meegenomen in het ontwerp.

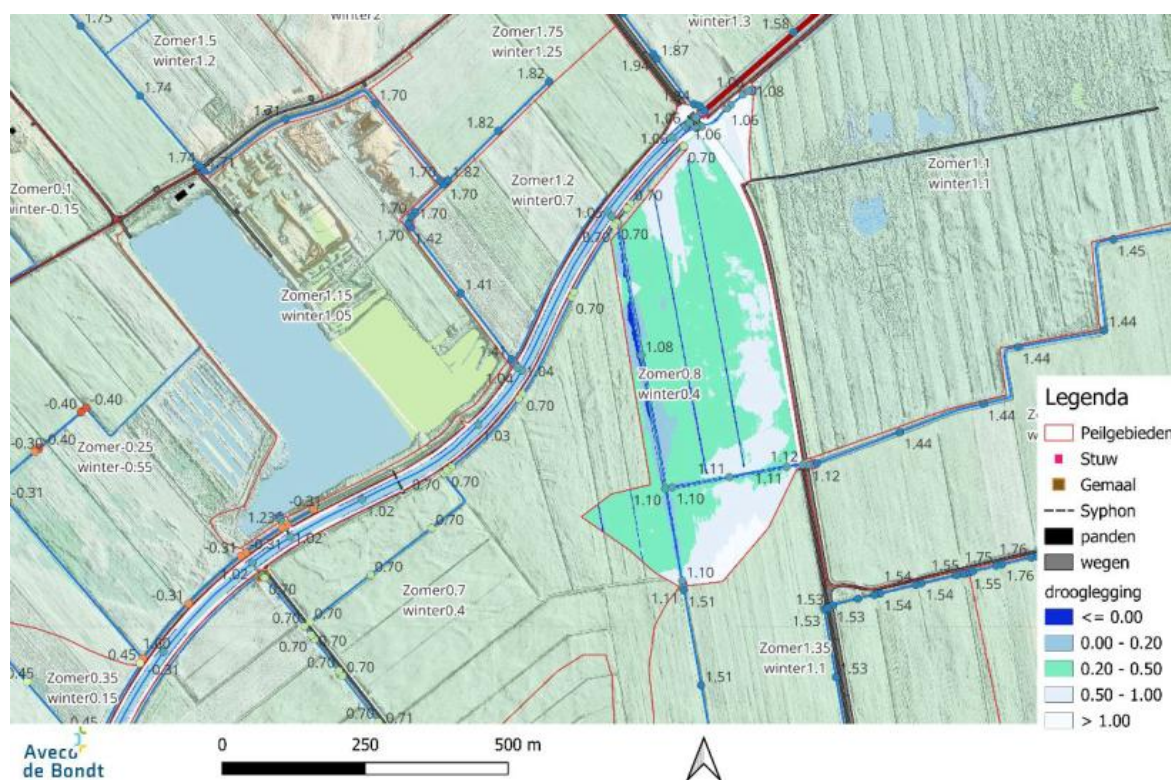
4 Gevolgen van de maatregelen

4.1 Hydrologie

De hydrologische effecten van de maatregelen zijn in beeld gebracht en getoetst aan de eisen uit het hydrologisch handboek. In Bijlage J zijn de resultaten van de hydrologische analyse en toetsing opgenomen.

Uit deze hydrologische analyses blijkt dat de natuurvriendelijke oever peilverhogingen veroorzaken in het gebied direct bovenstrooms de natuurvriendelijk oever. Deze peilverhogingen zijn getoetst aan het optimaal grond- en oppervlakte water regime (OGOR) uit het hydrologisch handboek. In het peilvak VL273 zal bij een T=10, 8% van de oppervlakte niet voldoen aan de OGOR. Dit zijn plekken met name rondom de aanwezige watergangen. Het peilvak bestaat uit percelen met een agrarische bestemming.

De eigenaar (provincie Drenthe) van de betreffende percelen heeft aangegeven in te stemmen met de peilverhoging. Hiermee wordt voldaan aan het Gewenste grond- en oppervlakte water regime (GGOR). De drooglegging- en inundatienorm voor het peilvak wordt aangepast op de nieuwe situatie.

Figuur 10: Peilvak VL273

Peilvak VL224:

Voor peilvak VL224 zien we kans om de drooglegging te verminderen, dit zou kunnen door het waterpeil te verhogen. Deze maatregel draagt bij aan het verbeteren van de waterhuishouding en het tegengaan van bodemdaling ten gevolge van veenoxidatie. De voorgestelde drooglegging sluit theoretisch beter aan bij de

functie grasland; het nieuwe peil komt dichterbij de optimale waarden voor de landbouw zoals vastgelegd in het Hydrologisch Handboek WDO Delta. Ook voor de functie natuur leidt de maatregel tot een gewenste en gevraagde vernatting.

4.2 Ecologie en natuur

Voor het project is een quickscan Flora en Fauna uitgevoerd (zie bijlage E). Uit deze quickscan blijkt dat, zonder aanvullende maatregelen, negatieve effecten op enkele soorten te verwachten zijn. In de volgende planfase of tijdens de uitvoering worden mitigerende maatregelen genomen of wordt de werkwijze aangepast. Indien nodig worden de juiste vergunningen en ontheffingen aangevraagd.

Bij de uitvoering van de maatregelen kan stikstof vrijkomen, wat mogelijk nadelige gevolgen kan hebben. In de nabijheid van de projectlocatie bevindt zich kwetsbare natuur. Om de effecten op deze kwetsbare natuur in kaart te brengen, zijn stikstofdepositie-onderzoeken (Aerius-berekeningen) uitgevoerd.

Uit deze analyse blijkt dat bij conventionele uitvoering met dieselmachines de kwetsbare natuur te veel schade ondervindt en de norm voor stikstofdepositie wordt overschreden. Om binnen de wettelijke norm voor stikstofdepositie te blijven, is uitvoering met zero-emissie materieel noodzakelijk. Slechts een klein deel van de werkzaamheden kan met conventioneel dieselmaterieel worden uitgevoerd. De resultaten van het stikstofdepositie-onderzoek zijn opgenomen in bijlage F.

4.3 Overige keringen

Langs de Wapserveense Aa liggen kades welke aangemerkt zijn als overige keringen. De maatregelen worden buiten de keringen uitgevoerd en voldoen daarmee aan de eisen die worden gesteld aan overige keringen.

4.4 Duurzaamheid

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van het ontwerp, conform het beleidskader Duurzaam Doen. Binnen dit project hebben het baggeren en de aanleg van de natuurvriendelijke oever de grootste impact op het gebruik van grondstoffen en de productie van reststromen. In de nadere uitwerking wordt onderzocht of de zandfractie uit de bagger, na bewerking, kan worden toegepast in de opbouw van de natuurvriendelijke oever. De organische fractie wordt mogelijk ingezet als bodemverbeteraar in nabijgelegen landbouwpercelen, waarmee wordt bijgedragen aan circulair grondstoffengebruik.

Een groot deel van de werkzaamheden wordt zero emissie uitgevoerd. Dit is niet alleen in lijn met de klimaatdoelstellingen uit het beleidskader, maar ook noodzakelijk om te voldoen aan de eisen uit de natuurwetgeving, met name ten aanzien van stikstofdepositie in kwetsbare natuurgebieden. De emissieloze uitvoering draagt daarnaast bij aan het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen.

In de verdere uitwerking worden aanvullende maatregelen onderzocht om het gebruik van primaire grondstoffen te beperken, zoals bio-based oplossingen waaronder een wilgenbeschoeiing.

De kans om het peil in een deel van peilvak VL224 te verhogen draagt bij aan het beperken van maaiveldafval en de reductie van CO₂-emissie, waarmee ook wordt aangesloten op de klimaatadaptieve doelen binnen het duurzaamheidsbeleid.

1.0 Biodiversiteit

De te nemen maatregelen hebben als doel de biodiversiteit te vergroten. Vanuit het ontwerp zijn geen negatieve effecten op biodiversiteit te verwachten.

4.5 Landschap en cultuurhistorie

De te nemen maatregelen voegen nieuwe ruimtelijke elementen toe aan het bestaande landschap. De maatregelen passen binnen de watergang, waardoor karakteristieke kenmerken van het landschap behouden kunnen worden. De maatregelen hebben geen effect op de ruimtelijke kwaliteit van de projectomgeving.

4.6 Recreatie

De opgestelde plannen hebben geen negatieve invloed op de reeds bestaande recreatiemogelijkheden.

4.7 Tijdelijke gevolgen tijdens de realisatie

Om de maatregelen uit te voeren zal mogelijk hinder ontstaan. De hinder bestaat voornamelijk uit transportbewegingen voor aanvoer van grond en bagger en aanvoer bouwmaterialen en -materieel. Met de direct belanghebbenden worden afspraken gemaakt om overlast te minimaliseren. Mogelijke optredende schades worden hersteld en/of conform daarvoor geldend beleid en/of wet- en regelgeving vergoed.

5 Omgeving

5.1 Beschikbaarheid gronden

De maatregelen worden uitgevoerd op gronden van het waterschap.

5.2 Participatie

De omgeving is geïnformeerd over de voortgang van het project door nieuwsbrieven, de website van het waterschap en er zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd. Vanaf de start van het project staat de webpagina online, die met regelmaat wordt geüpdatet. De eerste nieuwsbrief is in december 2023 verstuurd met aansluitend een inloopbijeenkomst, hier is het project geïntroduceerd in de omgeving. In 2024 is de tweede nieuwsbrief verstuurd met aansluitend een inloopbijeenkomst, waar de verschillende alternatieven zijn toegelicht. Na het vaststellen van het voorkeursalternatief is de omgeving ingelicht door een nieuwsbrief. De voortgang van het project is tevens per nieuwsbrief toegelicht in april 2025. Er zijn keukentafelgesprekken gevoerd met belanghebbenden, indien is aangegeven dat hier behoefte aan was.

Ook heeft het waterschap contact met partijen over meekoppelkansen op het gebied van recreatie. De algehele tendens tijdens de inloopbijeenkomsten en keukentafelgesprekken op het gebied van de natuurvriendelijke oever is positief. Er zijn in de omgeving meerdere natuur- en recreatie-initiatieven en de natuurvriendelijke oever past daar goed in.

Er zijn door diverse organisaties ideeën geopperd, hieronder zijn deze weergegeven met daarbij wat dit voor het project betekent.

Visstekken

De visvereniging heeft om extra visstekken verzocht. Synergievoordelen met het project zijn er niet te behalen en mogelijk strijdig met de doelstellingen van het project om de biodiversiteit te bevorderen.

Aan de visvereniging is meegegeven dat ze zelf vergunningen voor de visstekken kunnen aanvragen en bij verlening de visstekken kunnen realiseren.

Bankje

Vanuit de werkgroep Stellingenpad is er een wens om een bankje aan te leggen langs de wandelroute, aan de zuidzijde van de Wapserveense Aa, ter hoogte van de Driesprong. De werkgroep is geattendeerd op de subsidie voor Genieten van Water, om dit te realiseren.

Wandelroute en klompenpad

Vanuit de Dorpsgemeenschap Wapserveen is een initiatief om een wandelronde te creëren vanaf Wapserveen richting de Wapserveense Aa. Tevens is ten noorden van de Wapserveense Aa een initiatief voor het realiseren van een klompenpad vanaf Nijensleek naar de Wapserveense Aa. Het waterschap heeft zich ingespannen om initiatieven op het gebied van wandelroutes bij elkaar te brengen. Dit betreft de wens voor een wandelroute, met trekpuntje, noordelijk vanuit Wapserveen en een klompenpad zuidelijk vanuit Nijensleek. Eventuele acties die hieruit volgen, worden door de initiatiefnemers verder gebracht.

De hierboven genoemde ideeën voldoen niet aan de definitie 'meekoppelkans'. Concrete afspraken over bijvoorbeeld financiering, vergunningen en toestemmingen alsmede planning zijn niet gemaakt. Deze ideeën dienen door de inbrengers zelf verder te worden gebracht.

Natuurvriendelijke oever op particuliere grond

Vanuit een eigenaar met gronden langs de Wapserveense Aa is het aanbod gekomen om op zijn grond een natuurvriendelijke oever te realiseren. Hiervoor wilde de eigenaar de grond aan het waterschap verkopen. Om aan de projectopgave te voldoen zijn de gronden niet nodig, derhalve is niet ingegaan op zijn aanbod om de gronden aan te kopen. Deze eigenaar is geattendeerd op de DAW-subsidie en legt zelf een natuurvriendelijke oever aan op het betreffende perceel.

5.3 Samenwerking

Met Staatsbosbeheer wordt samengewerkt om de vispassage bij de Driesprong te verbeteren, door deze samenwerking wordt de vispassage robuuster ingericht en wordt nader invulling gegeven aan de natuurdoelen welke Staatsbosbeheer op het betreffende perceel heeft.

Met de wegbeheerder van de zandweg op de zuidelijke kade van de Wapserveense Aa is gesproken over het verflauwen van het talud. Dit gaat ten koste van de breedte van het zandpad en/of bermen.

De ondergrond van de zandweg is eigendom van het waterschap, de gemeente heeft een recht van opstal voor het hebben en houden van het zandpad. De gemeente voorziet een toename in onderhoudskosten als de zandweg wordt versmald. Deze kosten wil de gemeente bij het waterschap als initiatiefnemer neerleggen. Hoewel het verflauwen van de oever meerwaarde kan opleveren voor hydrologie en investeringskosten maar niet strikt noodzakelijk is, is afgezien van deze kans om stagnatie te voorkomen.

Met de bevoegde gezagen is overleg geweest over de uit te voeren maatregelen. De bevoegde gezagen staan achter de plannen.

6 Uitvoering van het besluit

6.1 Uitvoeringsplanning

Kort nadat het bestuursbesluit is genomen wordt de ontwerp-omgevingsvergunning wateractiviteit met bijbehorende projectomschrijving ter inzage gelegd en worden belanghebbenden geïnformeerd met een nieuwsbrief en een informatiebijeenkomst.

Belanghebbenden kunnen tegen het plan een zienswijze indienen. Met indieners van een zienswijze zal contact worden gezocht voor nadere toelichting. Dit leidt tot een formele reactie in de vorm van een reactienota.

Eventuele zienswijzen op de vergunning worden verwerkt in het plan en de maatregelen worden voor realisatie gereed gemaakt. Tevens worden overige benodigde onderzoeken uitgevoerd en toestemmingen geregeld.

Als de plannen voor realisatie gereed zijn wordt door het dagelijks bestuur de omgevingsvergunning met de reactienota vastgesteld en bij het Algemeen bestuur van het waterschap het krediet voor de realisatie aangevraagd.

De feitelijke realisatie gebeurt door een aannemer welke overeenkomstig het beleid wordt gecontracteerd. Belanghebbenden worden gedurende dit proces periodiek geïnformeerd over de voortgang.

In onderstaande tabel is de globale planning van het project opgenomen.

Tabel 3: globale planning, aan genoemde periode/data kunnen geen rechten worden ontleend

Onderdeel	Periode
Terinzagelegging Voorontwerp	KW4 2025
Nadere uitwerking maatregelen en onderzoeken	KW4 2025 – KW2 2026
Besluit Dagelijks bestuur definitieve Omgevingsvergunning	KW2/3 2026
Besluit Algemeen bestuur krediet voor realisatie	KW2/3 2026
Realisatie	KW4 2026 – KW4 2027

6.2 Gevolgen van het besluit

Gedurende de uitvoering van het werk wordt de overlast voor derden zoveel mogelijk beperkt. Eventuele schade aan rij- en werkstroken wordt hersteld. Uitvoeringsschade is nu niet voorzien, maar mocht die toch optreden, dan wordt die vergoed. Ook gewasderging en/of inkomstenschade als gevolg van de uitvoering van dit project wordt vergoed. Voorafgaand aan de uitvoering wordt met alle relevante aanliggende eigenaren contact opgenomen, zodat zij rekening kunnen houden met de werkzaamheden.

De Omgevingswet eist dat schade aan de natuur zoveel mogelijk wordt beperkt. Hieraan wordt voldaan doordat het waterschap werkt volgens de natuurbeschermingswetgeving en een maximale inspanning levert om de bestaande natuur te beschermen. De uitvoering staat gepland in 2026/2027. In deze periode worden de werkzaamheden zodanig gepland dat nadelige gevolgen op de flora- en fauna tot een minimum worden beperkt. Wel moet er nog een nader soortenonderzoek verricht worden. Aan de hand van dat onderzoek kan bepaald worden of een WNB-ontheffing nodig is.

7 Planschade

Als gevolg van dit project is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en die een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, kan op grond van artikel 4:126 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 15.1 van de Omgevingswet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Verordening nadeelcompensatie waterschap Drents Overijsselse Delta 2024.

8 Legger, beheer en onderhoud

8.1 Legger

Na realisatie wordt de nieuwe situatie opgenomen in de legger van oppervlaktewaterlichamen en de kaart bij de waterschapsverordening.

8.2 Beheer en onderhoud

De nieuw te realiseren onderdelen en de huidige maatregelen zijn samen opgenomen in een onderhoudsplan, waarmee de instandhouding wordt gewaarborgd. Deze is te vinden in bijlage G1 van deze projectbeschrijving.

DEEL II – VERANTWOORDING

9 Wet- en regelgeving

9.1 Omgevingswet

Voor de in deze projectbeschrijving genoemde aanleg of wijziging van waterstaatswerken is een vergunning eigen dienst nodig. In deze projectbeschrijving staat een beschrijving van het werk, de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd én een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterschapsverordening waaronder:

- voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 1.3).

9.2 Kaderrichtlijn Water (KRW)

De doelstelling van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is het bereiken en beschermen van een goede toestand van landoppervlaktewater, overgangswateren en kustwateren. Onder de goede toestand vallen zowel een goede ecologische als een goede chemische toestand. Daarnaast is de doelstelling van de KRW het beschermen van een goede chemische en kwantitatieve toestand van het grondwater. Waterschappen hebben een belangrijke taak bij het behalen van de doelstellingen uit de KRW.

De KRW is in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in de Omgevingswet en het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL). Op nationaal niveau worden de te treffen maatregelen opgenomen in stroomgebiedsbeheerplannen en maatregelenprogramma's en het Nationaal Waterprogramma. Op provinciaal niveau worden de te treffen maatregelen opgenomen in het provinciale waterprogramma. In het provinciale waterprogramma worden de maatregelen verder uitgewerkt. Waterschappen nemen in hun waterbeheerprogramma de KRW-maatregelen op die voor hun beheergebied verplicht zijn.

10 Beleid

10.1 Toets beleid waterschap

Kaderrichtlijn Water (KRW)

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft als doel de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater in een goede toestand te brengen en te houden, en bevordert het duurzaam gebruik van water.

De richtlijn geldt voor al het oppervlaktewater, maar alleen voor de aangewezen waterlichamen geldt een rapportage- en resultaatsverplichting naar de EU. De invoering van de KRW heeft ertoe geleid dat het water administratief ingedeeld is in KRW-waterlichamen en de overige wateren. De opgaven en begrenzings van alle

KRW-waterlichamen zijn vastgelegd in de provinciale omgevingsvisie. Het waterschap is verantwoordelijk voor het uitwerken van de opgaven en de maatregelen in het oppervlaktewater, de provincie voor de uitwerking van het diepe grondwater. Voor de waterlichamen heeft het waterschap een resultaatsverplichting om de maatregelen toe te passen die nodig zijn om in 2027 de vastgestelde waterkwaliteitsopgaven te behalen.

In de huidige situatie voldoet de Wapserveense Aa nog niet aan de in de KRW gestelde opgaven. De voorgenomen maatregelen die binnen dit project worden uitgevoerd, moeten ervoor zorgen dat deze waterloop wel aan de KRW-normen voldoet.

NBW

In natte omstandigheden is het waterbeheer gericht op het zoveel mogelijk voorkomen of beperken van schade en/of inkomstendering als gevolg van wateroverlast. Dit wordt bereikt door te zorgen dat de infrastructuur voldoet aan de normen zoals vastgelegd in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). In het NBW (2009) is afgesproken dat waterschappen hun gebieden beoordelen op risico's op wateroverlast. Landelijk zijn hiervoor richtinggevende waarden vastgesteld. Voor de verschillende gebieden zijn specifieke normen opgenomen in de provinciale waterverordeningen en omgevingsvisies. Deze normen geven aan in welke mate overstromingen toelaatbaar zijn wanneer oppervlaktewateren buiten hun oevers treden. De normen worden beschouwd als het basisbeschermingsniveau, en het watersysteem wordt zodanig ingericht dat ten minste aan deze normen wordt voldaan.

GGOR

Onder normale weersomstandigheden is het waterbeheer gericht op het optimaal ondersteunen van de functies en het huidige gebruik van het gebied. Het doel is om voldoende water beschikbaar te houden voor menselijke activiteiten, landbouw en natuur. Dit wordt gerealiseerd door infrastructuur in te richten volgens de kaders van het Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterregime (GGOR). GGOR geeft per functie in zowel landelijk als stedelijk gebied de gewenste toestand van grond- en oppervlaktewater aan.

Binnen het beleid van WDO Delta is vastgesteld dat de actuele situatie overeenkomt met de gewogen situatie. Dit betekent dat het bestaande voorzieningenniveau wordt gehandhaafd. Aanpassingen aan het watersysteem vinden plaats wanneer sprake is van een knelpunt in het watersysteem of in het beheer daarvan.

Inrichting, Beheer en Onderhoud op Maat (IBOOM)

Na de realisatie van de plannen wordt het gebied conform het beleid "Inrichting, Beheer en Onderhoud Op Maat" (IBOOM) uitgevoerd. Hieronder wordt verstaan dat het beheer en onderhoud aan de watergang wordt afgestemd op de functies in het gebied en de opgaven, hierbij rekening houdend met de gebiedskenmerken en wensen en ideeën van de inwoners en omgeving. Het nieuwe onderhoudsplan is bijgevoegd in bijlage G.

DuurzaamDoen 2022

De voorgestelde oplossingsrichtingen zijn in lijn met het beleidskader *DuurzaamDOEN 2022*, waarin WDO Delta inzet op energieneutraliteit, broeikasgasreductie en circulariteit. Binnen deze kaders dragen de maatregelen bij aan CO₂-reductie, beperking van stikstofdepositie en verantwoord grondstoffengebruik.

10.2 Toets overig beleid

Niet van toepassing.

10.3 Projectkeuzes

In het programma 'Water-Op-Maat' (WOM) werkt het Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDO Delta) samen met de omgeving aan de realisatie van de beleidsopgaven voor het watersysteem: 'Schoon en Voldoende water in het landelijk gebied'. Met dit uitvoeringsprogramma wordt gewerkt aan de doelen van de Kaderichtlijn water (KRW) en Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). De overige beleidsopgaven van het waterschap, onder andere ZON en GGOR, worden waar mogelijk zo goed mogelijk integraal meegenomen in het WOM-programma. De opgaven voor Project Wapserveensche Aa zijn belicht in een alternatievennotitie, waar drie alternatieven zijn voorgesteld. Uit deze alternatieven is een Voorkeursalternatief gepresenteerd. Het voorkeursalternatief is op 22 oktober 2024 vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. Het voorkeursalternatief is vervolgens verder gedetailleerd tot dit voorlopige ontwerp, welke vervolgens ten behoeve van realisatie nader wordt uitgewerkt.

Ter onderbouwing van het plan zijn een aantal conditionerende onderzoeken uitgevoerd en de resultaten/uitkomsten als bijlage toegevoegd:

- Vooronderzoek archeologie (bijlage M)
- Vooronderzoek Ontploffbare Oorlogsresten (bijlage L)
- Stikstofdepositie onderzoek (bijlage F)
- Vooronderzoek bodemkwaliteit (bijlage D)
- Vooronderzoek waterbodem (bijlage H)

In tabel 4 zijn de belangrijkste bevindingen van deze onderzoeken weergegeven.

Tabel 4 Overzicht uitkomsten conditionerende onderzoeken

Onderzoek	Korte samenvatting conclusie
Bodemonderzoek (bureaustudie) NEN 5725	Op basis van het milieuhygiënisch vooronderzoek wordt geconcludeerd dat de bodemkwaliteitskaart voor de landbodem binnen het gehele plangebied gebruikt kan worden als bewijsmiddel voor grondverzet binnen de geografische reikwijdte van de bodemkwaliteitskaart. Er zijn ter plaatse geen uitgesloten gebieden bekend. De bodemkwaliteitskaart is reeds aangevuld met PFAS. Het actuele PFAS-beleid heeft tot gevolg dat er geen PFAS-onderzoek benodigd is bij mogelijk grondverzet. Zowel de boven- als ondergrond kan worden hergebruikt binnen het huidige plangebied
(water) bodemonderzoek	Op basis van de deelconclusies (en PFAS) kan gesteld worden dat: ▪ Het te baggeren traject en het traject waar de stuwen zijn gesitueerd is zogenoemd onverdacht is voor de aanwezigheid van verontreinigende stoffen; ▪ De vrijkomende onderhoudsspecie zal voldoen aan de kwaliteitseisen voor verspreiden op de landbodem geschikte baggerspecie;

	▪ De vrijkomende onderhoudsspecie kan worden verspreid over het aangrenzende perceel of op een landbouwperceel op maximaal 10 km afstand vanaf het vrijkomen van de baggerspecie.
Archeologie (bureaustudie)	Alle aanpassingen kunnen zonder risico voor de archeologie plaatsvinden. Er bevinden zich geen historische locaties binnen het plangebied. De werkzaamheden kunnen dus uitgevoerd worden zonder beperkingen wat betreft het aspect archeologie.
Stikstofdepositie-berekening	Doordat de maatregelen grotendeels zero emissie worden uitgevoerd, wordt aan de stikstofdepositie eisen voldaan. Tijdens de gebruiksfase vindt er geen stikstofdepositie boven de norm plaats.
Bureauonderzoek Opsporen Ontploffbare Oorlogsresten (OOO)	Aangezien het gehele onderzoeksgebied onverdacht is, kunnen grondroerende werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied op reguliere wijze worden uitgevoerd.
Natuurtoets	Door het ontbreken van geschikte verblijfplaatsen voor gebouw- en boombewonende vleermuizen zijn nader onderzoek en een vergunningaanvraag voor vleermuisverblijfplaatsen niet aan de orde. Voor de volgende soorten is een aanvraag vergunning flora- en fauna-activiteit voorzien: kleine marterachtigen, grote modderkruiper.

11 Vergunningen, ontheffingen en meldingen

11.1 Omgevingsvergunning wateractiviteit

De Omgevingswet bundelt verschillende wetten en regelgevingen voor de fysieke leefomgeving. Als onderdeel van de Omgevingswet verleent het waterschap: omgevingsvergunningen wateractiviteit. Het gaat hierbij om vergunningen voor activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de waterkwaliteit, waterkwantiteit of waterveiligheid.

Voor het project Wapserveense Aa moet een omgevingsvergunning wateractiviteit aangevraagd worden voor een activiteit. Het gaat om:

- Het aanleggen van een natuurvriendelijke oever, waarbij de oever wordt vergraven;
- Het aanleggen van een maaibootinlaatplaats;
- Het aanleggen van vispassages.

Het baggeren, vervangen van de beschoeiing, het plaatsen van een maaiselafvangbalk en aanpassen van het beheer voor de realisatie van de natuurvriendelijke oevers is niet vergunningsplichtig, maar is wel opgenomen in deze projectbeschrijving.

11.2 Vergunningenscan

In bijlage C zijn de resultaten van de vergunningenscan verzameld. Er wordt aangegeven of er een vergunning, ontheffing en/of melding nodig is voor de projectwerkzaamheden. Uit de vergunningenscan blijkt dat diverse vergunningen benodigd zijn.

DEEL III – RECHTSBESCHERMING

12 Zienswijzen

Voor de voorbereiding van deze vergunning wordt, op verzoek van de aanvrager, de uitgebreide voorbereidingsprocedure gevolgd op grond van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat de ontwerp-vergunningen voor zes weken ter inzage gelegd worden en dat één ieder hier tijdens de ter inzageperiode zienswijzen op kan indienen. Dat kan:

- Digitaal via een formulier op de website van WDO Delta;
- Schriftelijk, door een brief te sturen naar Waterschap Drents Overijsselse Delta, t.a.v. het dagelijks bestuur, Postbus 60, 8000 AB in Zwolle;
- Mondeling, door een afspraak te maken via vergunningen@wdodelta.nl.

13 Beroep of hoger beroep

Als de omgevingsvergunning wateractiviteit is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt via het waterschapsblad op overheid.nl. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende deze zes weken (vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd) kunnen belanghebbenden en degenen die tijdig een reactie (zienswijze) hebben gegeven op de ontwerp-vergunning beroep instellen bij de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD, Groningen) onder overlegging van een afschrift van deze projectbeschrijving.

Het is mogelijk om digitaal beroep in te stellen bij genoemde rechtbank. Daarvoor moet de indiener wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Op de site van rechtbank Noord-Nederland staan de precieze voorwaarden.

Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

14 Verzoek om voorlopige voorziening

Een omgevingsvergunning wateractiviteit treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar- of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de vergunde maatregelen kunnen worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat de maatregelen worden uitgevoerd kan degene die bezwaar of beroep instelt gelijktijdig of na het indienen van een bezwaar- of beroepschrift een zogenaamd verzoek om voorlopige voorziening doen bij de Voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrecht van de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD, Groningen). Daarbij moet een kopie van het bezwaar- of beroepschrift worden overlegd. Voor het doen van een verzoek om voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

DEEL IV – BIJLAGEN

- A [Overzichtskaart](#)
- B [Detailtekeningen en dwarsprofielen](#)
- C [Vergunningenscan](#)
- D [Vooronderzoek bodemkwaliteit](#)
- E [Quickscan Flora en Fauna](#)
- F [Stikstofdepositie onderzoek](#)
- G.1 [Onderhoudsplan](#)
- G.2 [Onderhoudskaart](#)
- H [Vooronderzoek waterbodem](#)
- I.1 [Hydrologische onderbouwing](#)
- I.2 [Aanvullend rapport hydrologie](#)
- J [Notitie VO](#)
- K [Ontwerpnnotitie vispassages](#)
- L [Vooronderzoek Ontploffbare Oorlogsresten](#)
- M [Vooronderzoek archeologie](#)